

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пошт. шадя 143.322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів. —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячної в краю 4-50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голандії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-50 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацкій 20 ч. к., Румунії 15-
лей, Болгарії 7-50 ал., Австрії
7-50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Позичка.

Львів, 4. жовтня 1927.

На перший план польського державного життя вибивається тепер справа американської позички. Хоч на сторінки преси попадають тільки фрагментарні вістки про хід позичкових переговорів, хоч і ті вістки здебільшого гороїжного характеру не зясовують як саля справи, то нема ніякого сумніву, що це найбільша журба санацийного уряду.

Вже кілька місяців ведуться по-лічкові переговори між представниками американської консорції Моннетом і Фішером з одного боку і польським урядом з другого без виглядів завершитися корисною угодою. Санацийний уряд приписує собі одну велику заслугу, а саме стабілізацію і впорядкування господарського життя. Та загально відомо, що та стабілізація є проблематична. Додатня господарська кон-юнктура потравневого уряду ба-рдулася на цілком припадкових си-туаціях зовнішнього характеру, не-зв'язаного з польським життям. Рі-шальний вплив на поліпшення від-носин у Польщі мав англійський ву-глевий страйк, який спричинив під-няття горішно-шлеської вугляної продукції та поширив базу поль-ського експорту. Але з моментом виникнення англійського страйку нову настані сірі будні. Торговель-ний бізнес заломився, над поль-ською „устабілізованою“ валютою зник Дамоклів меч нової девальва-ції, зникла примара поширення безробіття. Зменшений експорт вуг-ля намагався поповнити експортом збіжжя, а це дало той сумний наслід-ок, що уряд був змушений підчас передпоказу закуплювати і спрова-жувати до хліборобської країни закордонне збіжжя. Урядовці, почто-вники і залізничники домагалися підвищення платні. Уряд безрад-но розводив руками і з нічим від-правляє численні делегації.

Тимчасовою 15-мільйонною аме-риканською позичкою вдалося о-живити кредитово-будівельний рух підчас літа, однак це була тільки крапля в морі запотребування і то перехідного характеру. А тут іще велика стихійна катастрофа в Га-лицькій вимагає великих вкладів, щоб як-так повернути знищені області до первісного стану та від-вернути від населення невинно-важкі наслідки нещастя. Правда, у-ряд зрочну намагається перекинути свої обов'язки у відношенні до на-міщеного населення на плечі грома-дянства, однак всетаки та ката-строфа ляже важким тягарем на го-сподарському житті на довгі літа.

До того ж стоїмо напередодні важких виборів, в яких прийде до рішення розправи між санаций-ним урядом та його прихильниками з одного боку і Хієно-Пястом та його адгерентами з другого. Уряд поступити активно у виборчій акції. А щоб її виграти, мусить мати по-літичні аргументи. Терезу побіди має рішити велика американська по-зичка у висоті 70-мільйонів доларів. Вона то має у вашнічці жити госпо-дарського життя Польщі пустити крок уперед. Аж тоді можна думати про трішки вдержання валюти, на-вряд приступити кредитом до торговлі, промислу і хліборобства до зменшення, як не ліквідації без-робіття. Позичка американська по-

зичка є фундаментальною основою і рішенням підсилення уряду мар-шалка Пілсудського. На позичкових надіях він стоїть і буде свої дальші плани. Тільки з хвилею припливу американських грошей він може ва-житися звести рішення бій зі сво-їми завзятими противниками і пе-рехилити настрої мас у свою сто-рону.

Для більшого ефекту обмотує справу позички таємними містері-ями. Він іще гороїжить. Мовляв — усе складається якнайкраще, тільки предложений американськими пов-новласниками емісійний курс не підходить урядові. Тому то пп. Мон-нет і Фішер, ніби то накидуючись з позичкою, просто упадають під

тягарем переговорів. Щоденно ви-силають величезні депеші, викида-ючи на них по 30.000 зол. денно, щоб тільки заспокоїти твердий і непохитний уряд. А одночасно в червоній пресі услужні публіцисти виспівують оди в честь „мурованої“ валюти і незвичайно корисних го-сподарських виглядів. Все це нічого більше, лише настрої, щоб опісля осліпити настроєне громадянство корисними вислідами позичкових переговорів. Бо уряд не має іншого виходу, як прийняти диктат аме-риканських капіталістів. Від позички залежить дуже багато; а в першу чергу „муроване“ існування уряду і його вигляди на майбутність.

Книжка і її місяць.

II.

Насувається ще потреба відпові-сти на питання вартості книжки під-яким оглядом. Сьогодні це пи-тання приходить під дискусію, при-нагоди місяця книжки.

Про вартість книжки сказав один французький письменник, що нема злих книжок, а є тільки книжки, добре або зле написані. Цей вислів одні приймають без застережень, а інші бачать у ньому охоту гарною фразою звільнитися від обов'язку дати ясну відповідь. На всякий ви-падок ми ніяким робом не погоди-мо представників різних світогля-дів щодо думки про вартість книж-ки. Інакше буде на справу дивитися речник релігійного християнського світогляду, інакше ліберал, котрий ще живе такими „буржуазними предрасудками“, як терпимість, свобода слова й переконань, інакше боевий речник безоглядної влас-ної боротьби, котрий знову вважає шкідливим релігійне виховання, то-що. Погодити всі ті так розбіжні ідеології неможливо. Із цього зде-себї справу цей освітній рух, що стоїть під кличем незалежності. А саме, він не усувається ні перед од-ним питанням, котре видигає жит-тя на арену. Він безпристрастно по-дає ріжніці в поглядах, зясовує мо-тиви, якими руководяться речники протилежних ідеологій, полишаю-чи за кожною одиницею право са-мостійного й самодіяльного вибо-ру якоїсь ідеології. Цей вибір буде тоді найменше фальшивий, коли о-світній рух набере уповні виховних рисів. А його керманічі не будуть обмежуватися до словесного голо-шення своєї ідеології, але на кож-ному кроці при всякій нагоді пра-цею і цілим своїм життям будуть доводити її правдивість. Однак це незалежне становище викликає не-задоволення правих і лівих кругів, котрі бажать (сьогодні більше ніж коли небудь давніше) виразної за-яви в один або другий бік. А не мо-гучи діждатися такої виразної від-повіді, самі організують свої сили, перебираючи в свої руки давніші установи, або на випадок немож-ливості створюють власні освітні організації. (Таких прикладів в за-хідному світі дуже багато.)

У нас зазначається також цей рух. В одних випадках дехто хоче безумовно накинати свою волю і свою ідеологію існуючим товари-ствам. Одночасно бачимо проби творити власні організації культур-но-освітні бібліотечні, тощо. До

цеї справи наше становище ясне. Не маємо права й не маємо сили збо-роняти комусь творити культурні організації, які підходять їхнім творцям як помічний засіб для скріплення власної ідеології. Нпр. в бібліотечній справі ми стоятимемо за громадськими бібліотеками. Бо і в нас розвиток діла буде мусити піти тим шляхом, яким йде у других народів. Там бібліотека є такою са-мою установою як школа. Вона роз-вивається на громадські засоби, що плывуть з податків, вона має обслу-гувати кожного громадянина, ко-трий хоче із неї користати. А в та-кому випадку критерієм доброї і вартісної книжки буде те, що має виховати нам добрих, ідейних, ви-сокоморальних українських грома-дян. Кожна книжка власного пись-менства буде для нас дорого й варт-на, коли передає нам і буде пере-давати майбутнім після нас куль-турний доробок минулого; коли своїм змістом служить до того, що-б своїм змістом буде наказувати українському громадянину пізна-ти себе, свої духові сили й здібнос-ти; коли намагає організувати вла-сні духові сили проти себелюбного перематеріялізування. Кожна книж-ка чужого й світового письменства, мистецького й наукового, буде нам дорого й вартісна, коли вона є зо-баченням для людства, без якої не буде потрібної повноти в переда-них культурних цінностях, сучасно-му нам і майбутньому після нас по-колінню.

Коли такі вимоги поставимо до наших бібліотек, переконані, що наш вибір впаде на не дуже ве-лике число книжок. І нашим (тепер читальним в дальшій майбутно-сті громадським) бібліотекам не повинно залежати на великій кіль-кості книжок. Для наших бібліотек повинна бути чужа засада, щоб необхідності мати кожному книжку на своїх полицях. Це полішм на-на каталогів до наших народних бі-бліотек ми повинні так поступати, щоб рахуватися ще і з тою „обста-виною“, що головний наш читач бу-де походити з селянських і робіт-ничих шарів, себто з тих кругів, в яких дуже мало часу можна від-кладати на читання книжок. Цього часу він не може марно тратити. А часу він не може зробити все, що потріб-не, щоб йому допомогти у викони-

Випозичальня книжок

УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ І АНТИ-КВАРНІ — У ЛЬВОВІ, РУТОВСЬКОГО 22

безвизантно поновлювана українськими, польськими і німецькими літературними ностями. — Отворена через пілий день! Успіва дуже довідати! 613 5-10

станні скупого часу. Наш читач із названих вище шарів потратить на протязі свого життя прочитати яку сотню-дві книжок, не врахову-ючи брошур, поодиноких журналів та часописів. Беручи такий стан під увагу побачимо, що скрупуляти-сть при виборі книжки для читача є просто наказана, як велика необ-хідність. Це друге, себ-то відповід-ний вибір для читача, осягнемо збагливою опікою над читачем, пі-знанням його життєвих інтересів. Тоді легко нав'яжемо до цих побу-дів, які складають читачеві книжку до рук і подбаємо про те, щоб наш читач найшов у книжці допо-могу в своїй життї і найшов по-ширення своєї життєвої сцени.

Але й таке відношення, хоч як по-важне, до порушеної справи, не рі-шає уповні питання про добру й вартісну книжку. Усе буде залежати від ідеології бібліотекаря, а далі від того гурта людей, котрий буде надавати тон веденій роботі. Вони будуть приносивати у своїй ро-боті всі досягнення в обсягу бібліо-течного діла, читачівства, тощо, бу-дуть прикладати їх у практиці так само, як і всі інші, а проте канони складених книжок будуть дуже ріж-нородні, і навіть часто протилежні. А тоді вертаємо знову до того са-мого місяця, з якого ми вишшли, себ-то виявляємо неспроможність виразної відповіді щодо доброти книжки.

Все те діється тому, що ми най-шлися в добу, в якій з надзвичайною силою змагаються різні світогляди. В ріжних сторонах світа ріжні сві-тогляди є пануючими, себ-то ма-ють на свої послуги навіть мате-ріальні сили й матеріальну екзек-утиву. Боротьба між ними не покін-чилася. Ніодин з них не є так поби-тий, щоб проголосив свою капіту-ляцію перед другим. Кожний йде ще у бій, окрилений одною дум-кою, що він одиникий є справедливий і оправданий. Кожний живе на-дією повної беззапастережної пере-моги.

Серед такого подожження всюдї там, де люди можуть користуватися певною свободою у виявленні своєї думки, буде панувати велика роз-біжність і вона буде характеризу-вати громадську роботу. Вона до-водитиме часом до боротьби всіх проти всіх. Але як пера вже досі було на протязі історії людства, так і в нашій добі наступить певне о-формлення, признаки якого вже є сьогодні можна передбачувати. Між ними є: право кожного чоловіка на повноту життя; вирівняння ріжних між матеріальною і моральною культурою людства в користь цієї останньої; усунення кривлячих со-ціальних нерівностей між людьми; цілісний нерівностей між людьми; критерієм до вирівняння на духові праця одиниці з поглядом на духові і матеріальні потреби спільноти-ко-і лективу. Венка неволя одиниці чи колективу, духови чи фізична, му-силь уступити. У майбутності місце тільки для вільних людей, котрі перше всього потратили себе увіль-нитися власних ріжних волі низь-

ких бков. Місце для людей, котрі кожний свій крок обдумують з поглядом на потреби й вигоди спільноти таких же особин, що і вони.

З цього становища я ми підходимо до книжки як засобу, що дає нам змогу пізнати найвищі правди, занесяти засади. Книжка має стати помостом для розуміння мого ближнього (це є той ближній, котрого маємо любити) з тіснішої і ширшої спільноти. І поскільки книжка виконує це пісанництво, вона варта для нас. Для такої книжки ми влаштуємо місяць книжки. Для такої книжки ми готові влаштувати свята не тільки прилюдні, маніфестаційні, значущі і вплив яких не раз дуже незначні. Ми хотіли би чайрадше довести до того, щоб кожний українець у всякому призначенні уважав святочною кожному ту хвилину, коли бере до рук добру книжку.

М. Галушницький.

Вистава української і білоруської преси у Варшаві.

(Від нашого кореспондента).

Варшава, 29. вересня 1927.

Весь минулий тиждень відкрито була в одному крилі варшавського університету (код „Головній Школи“) вистава української і білоруської преси. Офіційно зветься що виставу уладила т. зв. Славянська Ліга (перетворена в міжр. анімістичного Т-ва Молодих Славян) при співучасті Інституту для дозвілля мал. меншостей. Фактично ініціатором вистави був старий білоруський діяч п. Земкевич, якого теж довгий час зветься за заслуги в добутті всіляких дозволів від різних — як завжди в таких випадках — дуже „підпорядкованих“ (кажуть педантично) наотрошних властей, та в самому добутті експонатів. В цьому останньому ділі видатно допоміг йому п. Левко Лукасевич відносно відділу преси української. Метою цих ініціаторів й організаторів було заманіфестувати багатство й живучість українського й білоруського друкованого слова перед варшавськими аналіфобами у справах чужонаціональних, при чому з порівняння чисельності експонатів „виходить“ і „не виходить“ можна би легко порівняти кожний (головно рік 1917) і нинішні умови для існування польської преси в Польщі. Звичайно, що при нинішніх відносинах треба було покласти за таку фірму, яка дозволила би на найбільшу свободу у виставі (впр. виставлення негальних видань) — і коли це вдалося ініціаторам і організаторам зробити, то слід не вписати їм у дифо. Інформаційно пропагандистична ціль вистави на цьому ні трішки не атратилася.

Ця кідка сіль — може навіть трохи

Загадка розв'язана!

Кожний може осягнути „ЗОЛОТЕ РУНО“ і багатство, хто купить льос І. класу 16 Державної Клясової Лхотерії в конторі „РУНО“ Равіч і Ска Львів, Академічна 3. Головна виграва 650.000 золотих

Крім цього виграші по зол. 400.000, 250.000, 100.000, 75.000, 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 15.000, 10.000, 5.000 і т. д.

Виграші побільшено з 16 мільйонів на 20 мільйонів.

Тягнення переводить публично державна Комісія в Генеральній Дирекції Державної Лхотерії при співучасті двох громадян міста, запрошених Президентом міста Варшави.

Що другий льос мусить виграти.

Ціна льосів: Четверть льосу Пів льосу Цілий льос
зол. 10.00. зол. 20.00. зол. 40.00.

Тягнення вже 10. і 11. жовтня.

На замовлення висилємо льоси разом з поштовою складанкою ПКО. вільним від порта, на виплату належності. — Поручаємо негайно замовляти.

В цім місці відтати і переслати нам в листі.

КАРТА ЗАМОВЛЕНЬ:

„РУНО“ РАВІЧ І СКА, Львів, Академічна 3.

Отсим замовляю:

..... льосів цілих по зол. 40.00—
..... „половинних“ „20.00—
..... „четверть“ „10.00—

належність золотих ..... заплачу по одержанню льосів, поштовою складанкою ПКО, присланим фірмою.

Ім'я і назвсько .....

Докладна адреса .....

недискретного — пояснення про авторство й характер вистави необхідно було подати в ім'я правди з уваги ось хоч би на такий один скрайно тенденційно-зловбний брехливий допис про виставу у 78 ч. „Радн“, писаний якимось п. Гриценком видно по старій репенті професійного каліграфічного „радянських“ редакторів на все, до того „я“ не приложива руки.

Вистава безумовно має хибні, але вишла вона багато краще, ніж цього сподівалися скептики, що знали про заходи до неї, і ціла сила подробиць кажує на безумовно добру волю організаторів. І так нпр. справді — нема там картограмів на стінах, нема гарних каталогів на столах, палестас чимало видань. А проте повний картковий каталог такий є, уложено експонати по системі, яка являється кидатися у вічі й дозволяє грамотним глядачам легко орієнтуватися (про авторитетні для дописувача „Радн“ панфочки, які на виставі української преси шукають китайцями, не говориться), а при радянській пресі фігурує на столі повний офіційний каталог усіх періодичних українських видань на Наддніпрянщині. Про добру волю свідчать впр. факт, що поруч із численними малпами Ромера, якими декорувало стіни, є не тільки перекладувальні (шоправда, повідомляють) польсь-

кою ценаурою „мапа національностей“ Вонсопіча, але й малпи Болляла з приватного видання гр. Типкевича, „карта України“ офіційного київського вид. з 1918 р. і мапа Гасенка віденського вид. з 1920 р. Отримано експонати передусім від Бібліотеки Наукового Т-ва у Львові, — очевидно, лише з бібліотечних дуплікатів, — від Української Парлам. Репрезентації, від Українського Центр. Комітету у Варшаві, від п. Захарченка з Праги (з подібної торішньої вистави) но й від приватних осіб. Радянське посольство у Варшаві відмовило позичити експонатів та посередничати до Національної Бібліотеки у Києві, бунім то тому, що в організації вистави приймають участь „петлорівні“. Всіх білоруських експонатів 312, українських 680 крім книжкових видань. В основу вистави покладено такі принципи: час від 1918 до 1927 року для укр. преси та поділ на краї і на те, що „виходить“ і що „не виходить“.

Білоруська преса займає три столи, над ними — польські географічні мапи Ромера, пль білоруських мал міських і видельських видань (з чого дві етнографічні) і великий портрет Скорини. Перший стіл — це білоруська преса до війни 1914 року. Там нахоломо надтарні білоруські часописи: „Мужикская Правда“ 1903—04, і „Змова“ 1910 (по бі-
лежала біля неї. Мала форму тіла. Голова вимальована, наче там курчаве волосся, лице свіже, рум'яне і скісні сині очі. Коло уст, наче за-таїлася усмішка Монни Ліан. Наче у сні... Я вернула знов до Атру, щоб утравалити в пам'яті той вид. тоту загадку — що стільки мені говорила... І стільки тисяч літ перейшло, стільки людей — а до нині ніхто не може сказати, що таке смерть? Що воно?... Таке ніби буденне — звичайне, а таке таємниче! Кажі Атру, ти любимоце Ізиди! Де ти? Кому граєш на арфі...? Скажи, хто ми — що ми — кому навіть здалися... нехай воно мене не мучить...!

Але Атру мовчала...

На силу мене відтягнули та показали ще інші цікаві речі: вази дивних форм, тарілки з чистого срібла, самоцвітні каміни, що блищали до світла.

— Лише ви живі, як колись! — казала я до них у дусі — ви безсмертні...!

І дармо бабуся мені наказувала, щоб нічого з тих річей не купувати. Мене ніщо не притягало. Я лише відчувала, що над тими усім висіло щось таємничого, надлюдського, надземського, і я не то, що нічого не за-бажала, але навіть не торкнулася нічого... Не могла... Оце стояла ва-

лоруськи, польськи й литовськи, вил. у Цюріху). У цьому відділі парашовано 20 експонатів. Дальше від: білоруська преса після війни, 1914—19 (38 експонатів), та врешті білор. преса з 1919—27 рр.: в межах Польщі, на Литві, в Чехословаччині, в Америці й на Радянській Білорусі. Окремо агуровано видання Інституту Білоруської Культури в Мінську. Нинішній отан білоруської преси у Польщі викладає 13 часописів, здебільша політичних тажневиків (шоденника нема жадного). З того аж 4 часописи „покровительствують“ польське влада; туди належать: „Беларусская слова“ й „Дослідні“ Павлішеніча (білоруський Данилович), „Беларускі Давні“ і „Беларуськая культура“. З найцікавіших експонатів слід згадати „Вялостуюча“, орган осадленого „генерала“ Булака-Балаховича (1920 р.), друкований у вагонній друкарні, добутий на фронті у — Тропського. Із давньої негальничної бачимо: „Беларускі партизани“, виданий у 1922 р. повстанчим отаманом Чортот; адрес редакції й адміністрації — „Белаважская пушта“. З нинішніх негальних газет: „Червоны слог“, Вильно, орган КПЗВ (комун. партії Зах. Білоруси).

Українська преса займає особн 12 столів. Вона, як казало, обіймає лише роки 1918—27. Над першим столом гостить лівська „Не виходить“. Отих мерців аж 76 штук. Це дорогі нині історичні пам'ятки, зроджені випадковими переломками і погашені у вірі катастрофи: „Наддніпрянські Вісти“, „Золотівське Слово“, „Урядові Вісти Косівського повіту“, „Бережанський вістник“, „Наша Земля“ (Чортків), „Республіка“ (Станіславів), „Родос Калужа“, „Дрогобицький Вістник“, „Товариство Вісти“ — це було не так, як нині! Тут же й покійні студентські органи „Вістник Драгоманівської Організації“ і „Клич“. На другому столі (над ним гарний портрет Федьковича) є вже цілісні видання, але теж усі з категорії „не виходить“ (із 16). Між ними найцікавіший: „Вперед“ українськими й „Wpered“ польськими черкаками з того самого дня 14. грудня 1918 р. з історичним наказом польської військової команди замість вступу. Третій стіл теж „не виходить“ — тут здебільша видання таборів, м. і одвідліка 6-го Січового Стрілецького Дівиї „На руїнах“ у Шенюрі (всіх експонатів 67). Аж на четвертому великому столі істнує нині, або тільки недавно у-сонші, під Польшею видання — 124 експонати. На „Дні“ відмічено, що це шоденник. З найцікавіших експонатів: негальна „Сурма“, орган Укр. Військової Організації, ч. 2 за березня 1927 і „Гей-Гу, Гей-Га“, „орган лісових вортів“, квітень 1927. На цьому столі окремо — видання Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Окремий стіл обіч показує (дуже нечисленні) українські і білор. твори а „Історії друку“. У сідуючій самі перший стіл — радянська преса, звадки агаланому стані-

за, чорна, з білим мальовником, на чудесній тонкій ніжці...

— Хто тебе створив? — питала я, оглядаючи дивні фігури та орнаменти. — Де той дух, що тут майював, над тим думав...? Де та людина? Що з нею? Що ти бачила...? Чого мовчиш? Кажі! — думала я, і аж самій страшно стало. — Може я божжевірна...? — питала я сама себе і оглядалася, чи обі дами не позирали на мене.

Пані Астор держала в руках округлу глибоку миску і полснювала: — Так, тут було повно всякого каміння: аметистів, рубінів, сафірів, аж очі розбігалися, але Давид нічого більше не хотів купити, лише му-мю і домовину...

— А інші речі чий же ваші? — запитала п. Морган та вказала рукою на вази, тарілки, перан.

— Ні. Професор ще нікому їх не продав. Хоче повезти в Америку. Там можна вдвоє-втрое дорожче продати, як тут. А що я Давид рад би мумію чим скорше доставити домі, і має вже для неї замовлену окрему кабінку, то професор рішився їхати разом з нами. Тому й ці річі ще в нас.

— А карнавал? — запитала п. Морган.

— Ахі! — махнула п. Астор ду-

Клявдія БОВИКЕВИЧ.

3)

Проклін мумії.

По довгих міркуваннях пішла я тайком до п. Морган і прохала її, щоб вона пішла зі мною до Астора.

— До нього ні, він поганий, гордий і неприступний, але якщо так дуже хочеш, то я звернуся до пані Астор, а вона зробить для мене, що побачиш Атру.

Заговорила в телефон та довідалася, що Астора якраз не було дома.

— Ідмо! — сказала до мене.

Ми сіли в авто і пігнали.

Пані Астор, надавничайно мила й симпатична жінка, привітала нас на порозі. Я її не знала. Вона сподобалася мені тим, що не було в неї гордості ні зарозумілості, ні холоду, що звичайно буває у людей з величезним багатством. Заявила щиро й отверто, що поведе нас, дасть нам змогу оглянути все, що нас цікавить, хоча проти волі мужа, бо бажає віддячитися за чемність Морганів, що відступив від купна.

Вела нас через ряд світлиць, що своїм багатством могли царувати, але я не бачила нічого... Виклики не-дуступили ми поріг затемненої кім-

нати, і... я зразу зобачила ту — про котру мріяла...

Лежала на килимі, маленька, ніжна, вся тісно завита в довгі жовтосірі полотна і лише голова була видна. Це було маленьке, темне, ви-сохле личко, скісні запали очі з довгими війми, правильний ніс, затиснені уста чудної лінії, волосся... якось дивного мідяного коліру... і все...

Мене неначе прикувало до Атру. Я не могла відірвати очей від тої постаті, а душа чогось щеміла... Оце така людина як і я, і жвава була, мала свої мрії-сні, свою рідню, знайомих — і де це все ділося? Куди швало те життя... той дух, куди?... Завдяки бальсамуванню ми можемо бачити її тіло, а мільярди тих, що безсвідно щезли, наче й не були...? Куди...? Чи може живуть на тих зорях недосяжних, таємничих, що мерехтять та приваблюють...? Ах, загадка...! На що живемо — на що болюємо — мучимося? — коли в порох обертаємося?... Добре, тоді бальсамували — а тепер цього секрету ніхто не знає!... А що далі буде — даді? Тисячі літ... Я дивилася на Атру наче зачарована, впилила очі у це темне худе лице — і думала: „Ах, коли вона жила — промовляла“...

Опісля оглядала ч домовину, що

ли не горять авто і за його гасять, воно виможе авторів. — Валентиний робітник закохався нещасливо в дівчину із залізним серцем і стріляв до себе чотири рази, але тільки раз улітало, не смертельно, в околицю серця.

— Авторів комедій. Наша редакція одержала листа від якогось автора, що він відписався і не подає своєї адреси з проханням, щоб помістити оголошення, чи яке подальшество, установа або приватна особа не видала би комедії на 7 днів людини, що находитися в азидних. Не маючи змоги відповісти авторіві приватно, радимо йому звернутися із своїм рукописом до „Кооперативу Українського Театру“ у Львові, Руська 18.

— Книжки та журнали до СРСР. Митова управа радянського уряду дозволила вислати до осіб на території СРСР почтові опаски (бандеролі) з книжками та журналами не більш одного примірника кожного. Тільки на журнали мод мусять мати окремі дозволи ті, що їх одержують.

— Україна без солодощів. Цукорняний (не цукровий) промисел на радянській Україні вийшов у стадію кризи. Цукорняки бракує кавказ і імпортованих цукорняків сирішів для виробу солодощів та конфітур. Бракує теж порцелянованого цукру, а навіть крашного роду мукки. Так каже „Економічеська Життя“ з дня 22. вересня.

— Конгрес психічних дослідів. Міжнародний конгрес дослідників психічних явищ, що зібрався цими днями в Парижі розглядав цілу низку проблем непризнаних ще досі офіційною наукою, а проте признаних офіційними вченими. Два найважливіші його учасники Шарль Ріме, голова конгресу, відомий фізіолог і англійський фізик Олівер Льюїс, що створив нову теорію атомів, а від недавнього часу опіритися, Англієць Воркеліс реферувал явища телепатії на віддалі, вольтер Краль переносив думки від людини на звіря (наприклад думкою собаки Рольфа); швейцарський окуліст Тішнер доказував надприродну силу жіночого медіа в Грапу Сімберт, що вводить у рух предмети; д-р Ру і Мутіс реферували читання; як можна науково передбачувати явища та події?

— Спомин франц.-американської дружини. Цими днями у Парижі святкували спомин спільної спільної французько-американської війни великанським зібранням американських легіонерів, бувар, учасників війни. З цього приводу один франц. часопис подає цікаву подробицю цієї воєнної дружини. Коли Америка рішалася атаквати на боці союзних держав, представники Франції Тарліє, пригадав у Вашингтоні Вільсонові, що Франція потребує в найближчих місяцях 300.000 американських жовців. Вільсон відповів на це спокійно: Чому лише 30.000? Америк. генерал Першінг зібравши армію, подумав, що вола потребує теж військовий музикант, на армію французької. Як не як, а при оркестрі такі легше вмирати. У Парижі напівпів американський маестро Дамфорт. Цей до спілки із франц. товаришами взяв на себе організацію військової музичної школи для американських жовців. Охотників було маса; не всі хотіли брати участь у війні заради франції. На таку школу відступила міська рада у Фонтенебльо одна крило великої порожньої будівлі. Прийшов мир, а в школі вчилася грати на сурмах і барабанах не багато воїнів. Тоді громадин Фонтенебльо пішли до голови по роцум і запитали, що музичної школи не касують. Додір мав тоді високий курс і Франція потребувала такої доброї вахти. Із 260 багатих американських підданців, що хотіли робити війну в оркестрі, сотка перейшла негайно на відділ інтенданта, який відчинено в цьому ж будинку. І так на армію франц. академії мистецтв у Римі йшов до нині в Фонтенебльо америк. академія мистецтв і музична школа. Французи дістають за це долари, а видають дилемми, з якими мистці американці роблять ще більші долари вернувшись до свого „нового світа“. З воєнного інтересу лишився до нині мирний.

— Рекорди. У мировім суді 10-ої округи у Варшаві, є 11 пресових справ проти редакцій, всі пропеси початі комісаріатом уряду. Процеси є наслідком статей у зв'язку із справою ген. Загурського. — Франц. летун Далега побив дотеперішній рекорд швидкості лету переїжджаючи в Лондону з Парижа в 94 хвилин. Коли так піде далі, то дивемось хвилини, коли довкі льондонці

будуть приїжджати шодня до бора в Париж, а парижане в Лондон. — За рік розвелося у Німеччині 34.450 подружжів пар — подаючи етітки, що в році попереднім. — Найвищий аргентинський суд думає над тим, чи може припинити лікарів гонорар, який він виплатив для свого пацієнта власника величезних проєктів землі: приблизно півтора мільйона зол. — У Сербії попрошався а життєм молодий чоловік Зівадін Маркович рекордним способом: купив динаміту і висадив себе в повітря з затою. — У Гамбурзі трапився теж рідкий випадок смерті: молодий ремісник, що мав узяти шлюб, пішов в останній хвилині оглянути своє нове помешкання і там агнув від удару серця на крисі, коли всі ждали на нього в церкві. — У Лодзі жидівська партія „Бунду“ скликала передвиборче віче глухонімих, на якому кандидати виголосили промови жестами. — Перші повітряні похорони оглядала цими днями Москва. Тіло американського кореспондента Гавсена спалили і а лігала розсіли над містом. — Рекордову кару присудили одному чоловікові а етєті Мічган: до смертної палати за контрабанду альбегонів. — За один невеличкий рукопис Глава заплатили на прилюдній розпродажі музичних рукописів у Берліні 31.000 зол., рекордову ціну. — Мешкалки франц. міста Аріон шукали від довгого часу причини, чому мезають безсільно собаки. Виявилось, що їх крадуть поляки Вацлав Убоні, який годував разом із родиною собаками мясом. Закон не боронить їсти собак, але боронить їх красти і за це Убоні стає перед судом.

— Чудасі. Молоді американки не відмовляють тим, що наслідують мушин в їх нормальнім виді. Тепер придумали вони моду нюхати табак. Річно Спол. Держави витрачують 50 міль. дол. на купно табаку.

— Папа і націоналізм. Римська преса повідомляє, що папа приготував енцикліку на тему націоналізму. Точніше кажучи буде це щось у роді розвідки на тему загострення конфлікту між Святим престолом і французькими націоналістами. Цей конфлікт почався вступом папи проти націоналістичного депіши „Ляжюон французів“, а скінчився диміцією кардинала Біло і ректора франц. семінарії Ле Фльон. Отже енцикліка не про націоналізм взагалі, бо Муссоліні міг би почути себе враженим, а про одну форму націоналізму у Франції.

— Світова всьчина. Голова франц. т-ва боротьби проти війни, Демон, виступив у Берліні а промовою, в якій висловився за потребою утворити світовий парламент і міжнародно міліцію для охорони миру. — У Києві застрелився професор санітарно-бактеріологічного інституту П. Саліпський. — На однім паризьким цвинтарі поліція наїшла 300 бомб таких самих, якими доконали замаху італ. анархісти на полад Марселя Ніппа. — Ангорським послом у Москві призначений перший секретар президента республіки Тейффі-Палма. — Японія має намір скликати міжнародну конференцію в справі обмеження морських сил. — Провідник шотландських робітників був, міністр Уїтлей заявив, що покидає політичну діяльність. — Америкальські банкіри не погодилися дати позитки 30 міль. дол. німецькій державі. — В Бруселлі юрба безробітних розгромадила бора елімітовичної організації. — Занедужав директор московського художнього театру Станіславський. — Офіційна етєтіка Австралії стверджує, що її населення збільшилось у тричі від 1881 р.; нині є там 6 мільонів. — Шесть партій Кабаляніа та Альфіна розіграні. — Географічне Т-во Канади назвало одне нововідкрите озеро на півні. Західні озером Нанжесора і Козі.

— З кіна. У кіні „Паліо“ нова фільма „Усім долі“ на підставі поеми Печинського

З судової салі.

Чи пресовий декрет обов'язує?

В днях 26 і 29 вересня ц. р. та в дні 1, жовтня ц. р. відбулася перед Окружним кримінальним судом розправа гром. Григорія Брезденя з Підбірця коло Львова, як приватного обвинителя, проти Івана Паробчака, господаря в Підбірцях, за обиду честі, поповнену друком. Предметом приватної скарги Гр. Брезденя, заступленого через адво. д-ра Ол. Марітчака, був зміст дописів Ів. Паробчака, які появилися в „Свободі“ і „Громадським Голосом“ в 1925 р. із закидами проти діяльності Гр. Брезденя. Заступник обвиненого радні Ів. Герасимович підняв закид неважливості суду з причини знесення пресо-

вого декрету ухвалою союму і домагався переказання справи судови присяжним. Трибунал у складі судді: Руппа, Русина і Згурського відкинув закид неважливості суду і перевів розправу проти Ів. Паробчака, якого по переведеній розправі засуджено на кару арешту протягом 1 місяця з загостреними і на зворот коштів карного постукування. Одночасно трибунал записав виїмкову Паробчака кару на 3 роки. Обвинений зголосив проти заводу зажалення неважливості, а при, обвинитель відклик закли низького виїмру карі та зажалення проти завішення карі. З того виходить, що пресовий декрет далі має силу закону не зважаючи на те, що сойм його відкинув.

S. E. V. I.
Società Esportazione
VINI ITALIANI
Palermo-Catania-
Firenze-Trieste-
Gorizia-Lwów.

Цим подіємо до відома Високопреподобного і Всесвітлішого греко-католицького і православного Духовенства, що з днем 1. вересня ц. р. віддали ми виключне заступство продажі наших богослужбних или торговельній фірмі „Д. Сені і Ска“ у Львові, вул. Валова ч. 14. Фірма „Д. Сені і Ска“ зобов'язалася відступити певний % свого зиску від проданого вина на фонд адв. і сиріт по священниках. За богослужбні вина їм виходять з наших пивниць з нашою охоронною маркою або поштів на наших оригінальних фляшках наклічку або печаті фірми „Д. Сені і Ска“, беремо повну відповідальність, що воно природне та чисте. — Цинники зволіли розіслати всі три Високопреподобні і Всесвітліші Ординаріати, однак ми кожної хвили служимо на жадання висилкою ще дальших цинників. — Повучаючись зглядом Високопреподобного і Всесвітлішого Духовенства, остаєм завжди готові до услуг — S. E. V. I. Società Esportazione Vini Italiani.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича:

Озеряни: 5. Х. Діти Агафера.
6. Х. Дні нашого життя.
Копичинці: 7. Х. Майська ніч.
8. Х. Лені і ніч.
15-7 485 9. Х. Запорожесь за Дунаєм.
На „Рінну Школу“ зложила Українська Студентська Громада у Варшаві 5 зол. замість привітання в день вінчання члена Управи абсолюента політехники п. Костя Баласа а Марійкою Тросевичіною. Жертводавцям складає щирю подяку Головна Управа. 648 1-1

ДРІБНІ ОГолошення.

Всілякі роботи годинників. Сько-ювіверські також перерізки найбільшійше ланкою, найстарша в краю фірма Ю. Домбровський насл. Ю. Домбровський — Л. Розважеський Львів, Академічна 2, (Готель Жорж). Замовлення з провінції полагоджуюмо негайно. 101 6) 12-2

ПРЕДСТАВНИКИ, що мають зв'язки з хліборобами, пошукувані. Величезні зиски. Варшава, Щитля 3/5 Zubtacka. 436 5-2

ПРИЙМІ інтелігентну ділячку, найважливіше сироту, до допомоги в домашнім господарстві. Зголошення до Адміністрації під „лікарка“. 6 8 2-3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прещіпайні продає за готівку і на рати від десятих літ а найбільшій стороні звісна фірма Іван Зальтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 25-2

ФОРТЕП'ЯНИ, п'яніна на різні ціни, продає уживані, купує міняє: ГАНІАК вул. Писудського 21. І. поверх. Пошлі на фірму. 619 2-5

ФОРТЕП'ЯН коротий, крижовий дуже добрий продаж, Глубока 14 І. ск. Благодіє виключно від 1 до 3. 640 1-2

УКІНЧЕНА семінаристка, пошукує лекції до VI кл. народних шкіл. Ласкаві зголошення просить слати: Пастушенко Мозолівка п. Палайш. 647 1-2

АКАДЕМІКА прийму на мешкання. Крижанівська, Львів, вул. Вірменська 15 III. пов. 1-2

КУРСИ торговельні І. Пришпиринга, Личаківська 34 приймає вписи на новий п'ятимісячний курс торговельний. Окремий курс для абітурієнтів. Писання на машинах. Стенографія. Початок науки 3. Х. 1927. 635 2-2

Найбільша в краю фабрика дзвонів БРАТІВ ФЕЛЬДМАНСЬКИХ а Калуші, вул. Сівецька ч. 14. а Перемишлі, вул. Красівського ч. 63. Відливає на замовлення дзвони гармонійні і поодинокі, а постійно удержує на складі запаси 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг. 19-2

ПАРОХІЯ Пидишче (станіславський епархія) до зліжні. Церква мешкання, будівлі в порядку. Перед війною 2000 К доходу з винограду в городі. Парохіальний уряд Пидишче п. Мельнич. 641 1-2

ПЕРЕКЛАДИ на нові фінансову, італійську, німецьку та навідають, навіть для провінції, виконують чинайдоказні. Ласкаві посміли зголошення до Адміністрації під „Зінна“. 542 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Д-р Козакова

повернула і ординує а хоробах жіночих і поліжництві.

645 СТАНИСЛАВІВ 1-3 вул. Голуховського 21 (власний дім)

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 46.

646 Переселення Рентгенон 1-24

В ДЕСЯТУ РІЧИННЮ ВІДБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

вийшли у Відні пропамятні медалі. Замовляти можна тільки за попереднім надісланням готівки — не менше як 10 штук, у Мистецькій Наказній „Umsa“, Wien 1. Riemergasse 2, Austria.

Ціна одної медалі в Польщі 3 зол., в Америці 50 пент, Німеччині 2 марк, Франції 10 франків, Чехії 15 ч.к. 605 3-3

ЛІКЕРИ зробіть дома ЛІКЕРИ

можете кожний в 70 ріжних смаках „STELLA“ в 70 ріжних смаках до набуття в аптечних складах. Головний В. Г. Мушинський в Перемишлі, склад для П. Т. кооператива і торговель відпочинку 567 5-2

ЩАСЛИВІ ЛЬОСИ

І. класи XVI державної класової лютарії

продає

АГЕНЦІЯ ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

Львів, ЯГАНДОНСЬКА 8.

1/2 зол. 40 1/2 зол. 20 1/2 зол. 10.

Поручення з провінції подаються відворотною поштою. Конто в П. К. О. 153.545.

ROK ZAL. 1890.

ХТО задуває шкільні скрипки?

Тільки зол. 15-00

АДОЛЬФ

БОДЕНШТАЙН

вул. Лерлоні 37.

найдовший і найбільший склад музичних інструментів

626

Подекші в сплатах. 2-2

ПОДЯКА.

За совісне і добильне лічення зубів, складаю отсею дорогою щирю подяку Вл. Д-ру Симону Раппапорту і Якову Насови вул. Сикстуська 17/II. 1-1 644 ІРИНА ДРЕЗОВСЬКА.

МУШТАРДУ

ДОБІРНОЇ ЯКОСТІ ДОСТАВЛЯЮ

ВИРОБНИЧА ФАБРИКА

ІОСИФА ЖУРАВСЬКОГО

631

Львів, На Волоні ч. 12. Тел. 26-44.